

ח. פרק ראשון יבמות

סינה היכא דנשא המס. את אשה זו תחילה ונעשית אשת האח על זה: **ואח"כ נשא חי.** את אחותה וניתוספת איסור אחות אשה על יצמתו וכשמת אחיו בלא בנין ואישתראי איסור אשת אח המוקדם אישתראי נמי אחות אשה המאוחר כדעולה דלמחר הואיל והותר לזרעמו שהיא ראשונה הותר לקריו שהוא אחרון:

אלא נשא התי. אשתו תחילה ועמדה עליו באיסור אחות אשה ואח"כ נשאה אחיו המת וניתוסף איסור אשת אח איסור אחות אשה קדים ואף על גב דהותר איסור אחרון עומד ראשון במקומו: **ואפי' נשא מה נמי.** זרישא קדים ליה איסור אשת אח לא דמיא לדעולא דהתם הרואה קרי בשמיני שלו כזר היה מותר מאיסור הראשון קודם ראייית הקרי משהאיר המזרח והכא נמי תינה היכא דנשא מת ומת תחילה והותר איסור אשת אח ואח"כ נשא חי את אחותה: **אלא נשא מה ולא מת.** עד שנשא חי את אחותה הא לא יאמתחא כלל ומי לא מודה עולה כהאי גוונא שאם ראה קרי בליל יום שמיני שאין מכניס דיו מחר לזכוונת משום קרי דמעכב עליה הואיל ונשא יא מתרעמו לשה הרואיה להבזאת קרבנותיו דקודם שהותר מלרעמו בלא עליו קרי: הכי גרסינן כי איצטרך עליה **נשא מה ומס ואח"כ נשא חי:** ואיבעית אימא. איצטרך עליה דאי לא כתיבה הוה אמניא מיתי ייבוס אחות אשה להמיר בהיקשא דר' יונה דאמר רבי יונה כי כל אשר יעשה כל העריות בולן לאשת אח מה אשת אח שריא אף כל עריות נמי שריין כתב רחמנא ועליה אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא מבדי כל עריות איבא לאקושינהו לאשת אח ואיבא לאקושינהו לאחות אשה מאי חזית דאקשת לאחות אשה אקשינהו לאשת אח איבעית אימא אלקולא וחומרא לחומרא מקשינן איבעית אימא הכא תרי איסורי והכא תרי איסורי ותרי מתרי ילפינן אבל הכא חדא איסורא ותרי מחדא לא ילפינן רבא אמר ערוה **א** לא צריכא קרא דאין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת כי איצטרך קרא למיסר צרה וערוה לא צריכא קרא והא תניא אין לי אלא הן משום צרותיהן ת"ש רבי אומר ואלקח ולקחה **ב** ייבוס ויבמה לאסור צרות ועריות אימא לאסור צרות של עריות והא תרי קראי קנסיב ליה מאי לאו חד לערוה וחד לצרה לא אידי ואידי לצרה חד למיסר צרה במקום מצוה וחד למישרי צרה שלא במקום מצוה מאי טעמא ויבוס ויבמה במקום ייבוס הוא דאסירא צרה שלא במקום ייבוס נמי דיקא דקתני חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן ואילו פטורות ופטורות לא קתני שמע מינה ומאי שנא ערוה דלא צריכא קרא דאין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת צרה נמי לא תיבעי קרא משום דאין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת א"ל רב אחא בר ביבי מר לרבינא ה"ק משמיה דרבא צרה נמי לא איצטרך קרא כי איצטרך קרא למישרי

מי לא מודה עולה בהא שאם ראה קרי בליל שמיני שאין מכניס ידיו לבהונות. ק"ק דמנא ליה דמדה עולה בהא וגם צפרק כל הפסולים (ובמס' זב: וס) דמסדר עולה לנאמן דפרך ליה מהך זריימא ומטונן דמלורע הואיל והותר לזרעמו כו' דמשמע ומטונן ממשא שאתה בלא להכביד עליו וצריכא ראייתא משע ומנה ראייה יש לו מן הצריימא ונראה לרבינו יצחק דייקא עולה מדנקט וראה קרי צו זיוס משמע צו זיוס אצל בלילה לא שמע מינה דטעמא משום דהותר לזרעמו הותר נמי לקריו ולהכי פשיטא ליה הכא דמורי עולה צראה קרי בליל ח':

תרי איסורי. אחד איסורא **א** ילפינן. **ב** (אצל של) במקום ייבוס כגון צרת בתו ילפי' ואת ולרז אסי אמאי פוטרת איילויית צרתה והא חד איסורא הוא וי"ל דמנא נפוך אידי אסירא דילפי' מאשר מלך פרט לאיילויית ולהכי צרתה נמי אסורה וכן אשת אחיו שלא היה בעולמו אצל קריא מאי טעמא דמאן דפליג אדרב אסי וי"ל כיוון דאיילויית לאו צת ייבוס היא בשום מקום שצריכא צרתה כרת ערוה שלא במקום מצוה דשריא ולא דמיא איילויית לחייבי עשה דילפינן דלילילה **א** (לקמן דף ב.) וללילה דאיילויית מיעטוב הכתוב בהדיא דלא הויא בכלל היתר אשת אח:

רבא אמר ערוה גופה לא צריכא קרא. ואתם והא לכל הפחות איצטרך **א** לישא מת ומת ואח"כ נשא חי דלא תימא הואיל ואישתרי אשתרי וי"ל דרצא לית ליה דעולא וסבר דצריכא במקום לא שמה ציהא ועוד אר"י דיש לתקן דבצי בעל קרי דש טומאה אחת היא אמרי' הואיל ואשתרי אישתרי דחד לאו הוא צבעל קרי ומלורע אצל הכא דשני שמות הן לא אמרינן הואיל ואשתרי אישתרי ואתם מאי טעמא לא צריכא קרא וכי לית ליה לרצא היקשא דרבי יונה וי"ל דקסבר דלענין איסורא הוא דאקשינהו רחמנא דבהי איידי קרא ולא לענין היתירא: **ב** איצטרך קרא למיסר צרה. ומימה דהיכי טעי **א** למימר דאיצטרך למיסר צרה טפי מיהא הערוה כיון דצרה מללורע נפקא ויש כרת בצרה כמו בערוה ואומר רבינו יצחק דהשתא נמי בעי למימר לאיסור צרה ולמידק דשלא במקום מצוה שריא דמסקינן רב אחא לנסוק והא דקאמר נמי אין לי אלא היא משום צרתה לא משום דלרין קרא לאיסור אלא למידק היתירא קרא שלא במקום מצוה והא דפרך מאי שנא ערוה דלא צריכא קרא כו' גמרא טעי בזמילתיה דרצא שלא פירש בהדיא למישרי שלא במקום מצוה אתא עליה:

ואי"ל פטורות ופטורות לא קתני. אע"ג דמסקינן דלאסור צרתה נמי לא צריך קרא מ"מ מתא איסור צרה שעדיין לא השמיענו צשום מקום אצל איסור ערוה דכבר נטנו כל העריות צפרק קמא דכריתות **דף ג.** **א** שלא איצטרך כאן להשמיענו דאסורה במקום מצוה דאין עשה דוחה לית שיש בו כרת למישרי

א [לקמן יג:] **ב** [לקמן יג:] קדושין ס: כריתות ב: **ג** [קדושין ס:] ע"ז מ"ג: **ד** [ויקרא יח:] **ה** [לקמן יג:] **ו** [נעל ג:] **ז** [ויקרא יח:] **ח** [ספ"ג] **ט** [ש"ך לע"ז:] **י** רש"י מ"ג

תורה אור השלם

1. ואשה אל אחותה לא תקח לצרר לגלות ערוה עליה בחיה: ויקרא יח
2. כי כל אשר יעשה מכל התעובות האלה ונברתו בהפשות העשות מקרב עמם: ויקרא יח כט
3. כי ישבו אחים יחדיו ומת אחד מהם ובן אין לו לא תהיה אשת המת החיה לאיש ור יבמה יבא עליה ולקחה ה' לאשה ויבמה: דברים כה ה

גליון הש"ס

תוס' ד"ה רבא אמר וכו' וי"ל דרבא לית ליה דעולא. עיין טורי אבן מנילה ד' ג ע"כ ד"ה מולאמו:

הגהות הב"ח

א נמי רבא אמר ערוה גופה לא צריכא: **ב** שם והא קתני אין לי אלא היא: **ג** תוס' ד"ה מי וכו' בפק שני דחולצת דאיילויית מעשה: **ד** ד"ה רבא וכו' איצטרך לנשא מת: **ה** ד"ה כי וכו' דהי טעי רבא למימר: **ו** ד"ה ואלו וכו' דכריתות לא איצטרך:

מוסף רש"י

מכל התעובות האלה. בפסות עריות כתיב (קדושין סד.)